

MEDIAREA: UN DREPT

JUDICIAL INTERCULTURAL COMMUNICATION IN FAMILY MEDIATION

JUST/2013/JCIV/AG/4628

Project funded by the "Civil Justice" Programme of the European Union

Curtea de Apel Craiova derulează în perioada 15.02.2014-15.02.2015 proiectul "Judicial Intercultural Communication in Family Mediation", finanțat din programul " Civil Justice "

Acesta se înscrie într-o serie de proiecte pentru care s-a solicitat finanțare europeană nerambursabilă și este al treilea proiect aprobat de către Comisia Europeană pentru Curtea de Apel Craiova.

Proiectul are ca scop formarea profesională a judecătorilor în domeniul medierii familiale reglementată de Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și al Consiliului privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială și Regulamentul (CE) Nr. 2201/2003 al Consiliului privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești.

Proiectul a fost aprobat de Comisia Europeană prin Decizia C(2013) 8097 din 14.11.2013.

Programul se va desfășura în colaborare cu Tribunalul din Rijeka (Croatia), Differenza Donna (Italia), Tribunalul Regional din Sofia (Bulgaria), Curtea de Apel Timișoara și Curtea de Apel Cluj, pe o perioadă de 12 luni , contribuind la îmbunătățirea cooperării judiciare în materie civilă prin organizarea unei serii de seminarii de pregătire profesională pentru judecători specializați în material civilă.

Craiova Court of Appeal carries out during 15.02.2014-15.02.2015 project "Judicial Intercultural Communication in Family Mediation " funded by the "Civil Justice" Programme of the European Union.

The project aims at improving judicial cooperation in civil matters between national judges and overcome the difficulties arising in practice in relation to family mediation in cross-border proceedings, by organizing a series of workshops addressed to judges and other legal practitioners, that will provide the opportunity to identify the main common difficulties that legal practitioners encounter in practice and identify viable solutions for a better enforcement of the legal instruments adopted at European level.

One major objective of the project is to identify the specific problems arising from cultural and psychological differences, diversity of traditions and mentality between European citizens. As a result, the project will meet the need of magistrates and other legal practitioners to determine and to overcome the main issues and problems encountered in family cross-border mediation matters.

The partnership is formed of Craiova Court of Appeal (Co-ordinator), Cluj Court of Appeal, Timișoara Court of Appeal, County Court of Rijeka, Croatia, Differenza Donna, Italy, Sofia City Court, Bulgaria as partners.

The implementation period of the project is 12 months and it consists in organizing 4 workshops, 1 in Romania, 1 in Bulgaria, 1 in Croatia and 1 in Italy, where judges will learn about mediation referred to in Directive 2008/52/EC and family mediation referred to in Regulation (EC) 2201/2003, concerning divorce and parental custody matters "Brussels IIa Regulation".

1. Ce este medierea?

Medierea reprezintă o modalitate de soluționare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terțe persoane specializate în calitate de mediator, în condiții de neutralitate, imparțialitate, confidențialitate și având liberul consimțământ al părților. Medierea se bazează pe încrederea pe care părțile o acordă mediatorului, ca persoană aptă să faciliteze negocierile dintre ele și să le sprijine pentru soluționarea conflictului, prin obținerea unei soluții reciproc convenabile, eficiente și durabile.

Medierea este reglementată în România de Legea 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator. Dispoziții referitoare la mediere se regăsesc și în noul Cod civil, precum și în Noul Cod de procedură civilă.

2. Care este legislația relevantă în domeniul medierii?

Legislație internă: Legea 192/2006 modificată privind medierea și organizarea profesiei de mediator, Codul civil, Codul de procedură civilă.

Legislație europeană:

- Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind unele aspecte ale medierii în materie civilă și comercială.
- Regulamentul 2201/2003 (Bruxelles II bis) privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 ;
- Recomandarea nr. 2001/310/CE din 4 aprilie 2001 referitoare la principiile de funcționare a organismelor din afara instanțelor de judecată implicate în soluționarea amiabilă a disputelor consumatorilor;
- Directiva nr. 2000/31/CE din 8 iunie 2000 privind anumite aspecte juridice ale serviciilor societății informaționale, în special ale comerțului electronic, pe piața internă(directiva privind comerțul electronic);
- Recomandarea (98) 1 a Comitetului de Miniștri către statele membre privind medierea familială;
- Recomandarea (2001) 9 a Comitetului de Miniștri în atenția statelor membre cu privire la căile alternative de soluționare a litigiilor dintre autoritățile administrative și persoanele private;
- Recomandarea (2002) 10 a Comitetului de Miniștri în atenția statelor membre cu privire la medierea în materie civilă;

- Directiva nr. 2003/8/CE din 27 ianuarie 2003 de îmbunătățire a accesului la justiție în litigiile transfrontaliere prin stabilirea unor norme minime comune privind asistența judiciară acordată în astfel de litigii;

3. Cine sunt mediatorii?

Mediatorii sunt persoane special pregătite în acest domeniu, care au absolvit cursul de formare ca mediator și examenul de admitere în profesie, fiind acreditați de Consiliul de Mediere. Toți mediatorii acreditați sunt înscriși într-un tablou care se publică în Monitorul Oficial al României de două ori pe an.

Poate deveni mediator persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

- a) are capacitate deplină de exercițiu;
- b) are studii superioare;
- c) are o vechime în muncă de cel puțin 3 ani;
- d) este aptă, din punct de vedere medical, pentru exercitarea acestei activități;
- e) se bucură de o bună reputație și nu a fost condamnată definitiv pentru săvârșirea unei infracțiuni de natură să aducă atingere prestigiului profesiei;
- f) a absolvit cursurile pentru formarea mediatorilor, în condițiile legii, sau un program postuniversitar de nivel master în domeniu, acreditate conform legii și avizate de Consiliul de mediere;
- g) a fost autorizată ca mediator, în condițiile legii.

4. Ce litigii pot fi mediate?

Pot fi mediate litigiile de natură civilă, de familie, penale, conflictele din domeniul protecției consumatorilor, în cazul în care consumatorul invocă existența unui prejudiciu ca urmare a achiziționării unor produse sau servicii defectuoase, a nerespectării clauzelor contractuale ori a garanțiilor acordate, a existenței unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori și agenții economici ori a încălcării altor drepturi prevăzute de legislația națională sau a Uniunii Europene în domeniul protecției consumatorilor, conflictele de drepturi de care părțile pot dispune din cadrul conflictelor de muncă, precum și în alte materii în condițiile prevăzute de Legea 192/2006.

Nu pot face obiectul medierii drepturile strict personale, cum sunt cele privitoare la statutul persoanei, precum și orice alte drepturi de care părțile, potrivit legii, nu pot dispune prin convenție sau prin orice alt mod admis de lege.

5. Cum este desemnat mediatorul și cine plătește onorariul acestuia?

Mediatorul este desemnat de părți, prin consultarea tabloului mediatorilor autorizați. Dacă părțile nu se înțeleg asupra numirii unui singur mediator, fiecare poate să-și aleagă un mediator și să solicite acestora să co-medieze litigiul.

Judecătorul sau procurorul nu pot numi mediatorul.

Onorariul mediatorului se stabilește împreună cu acesta și se plătește conform înțelegerii părților, de regulă în mod egal de către cei ce iau parte la mediere.

6. Medierea este obligatorie?

În litigiile care, potrivit legii, pot face obiectul procedurii de mediere, judecătorul poate invita părțile să participe la o ședință de informare cu privire la avantajele folosirii acestei proceduri. Când consideră necesar, ținând seama de circumstanțele cauzei, judecătorul va recomanda părților să recurgă la mediere, în vederea soluționării litigiului pe cale amiabilă, în orice fază a judecării. **Medierea nu este obligatorie pentru părți.**

În cazul în care judecătorul recomandă medierea, părțile se vor prezenta la mediator, în vederea informării lor cu privire la avantajele medierii. După informare, părțile decid dacă acceptă sau nu soluționarea litigiului prin mediere. Până la termenul fixat de instanță, care nu poate fi mai scurt de 15 zile, părțile depun procesul-verbal întocmit de mediator cu privire la rezultatul ședinței de informare (art. 277 alin. 2-3 Noul Cod de procedură civilă).

7. Ce este sesiunea de informare și cine realizează această informare?

Sesiunea de informare este realizată de către mediator și presupune încunoaștințarea părților cu privire la procedura de mediere și avantajele acestei metode alternative de soluționare a disputelor. **Sesiunea de informare este gratuită.**

8. Mediatorul poate refuza desemnarea pentru soluționarea unui conflict?

Mediatorul are obligația să refuze preluarea unui caz, dacă are cunoștință despre orice împrejurare ce l-ar împiedica să fie neutru și imparțial, precum și în cazul în care constată că drepturile în discuție nu pot face obiectul medierii.

9. Mediatorul poate fi sancționat? În ce cazuri?

Răspunderea disciplinară a mediatorului intervine pentru următoarele abateri:

- a) încălcarea obligației de confidențialitate, imparțialitate și neutralitate;
- b) refuzul de a răspunde cererilor formulate de autoritățile judiciare, în cazurile prevăzute de lege;
- c) refuzul de a restitui înscrisurile încredințate de părțile aflate în conflict;
- d) reprezentarea sau asistarea uneia dintre părți într-o procedură judiciară sau arbitrală având ca obiect conflictul supus medierii;
- e) săvârșirea altor fapte care aduc atingere probității profesionale.

10. Ce se întâmplă cu litigiul dacă părțile hotărăsc să meargă la mediere?

Pentru desfășurarea procedurii de mediere, judecarea cauzelor civile de către instanțele judecătorești sau arbitrale va fi suspendată la cererea părților, în condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă.

Cursul termenului perimării este suspendat pe durata desfășurării procedurii de mediere, dar nu mai mult de 3 luni de la data semnării contractului de mediere.

Cererea de repunere pe rol este scutită de taxa judiciară de timbru.

11. Avocatul poate participa la mediere?

Părțile aflate în conflict au dreptul să fie asistate de avocat sau de alte persoane, în condițiile stabilite de comun acord.

12. Ce se întâmplă cu litigiul dacă părțile încheie un acord de mediere?

În cazul în care litigiul a fost soluționat pe calea medierii, instanța va pronunța, la cererea părților, o hotărâre, potrivit dispozițiilor din Codul de procedură civilă privind tranzacția. Această hotărâre de expedient constituie titlu executoriu.

La închiderea procedurii de mediere, mediatorul este obligat, în toate cazurile, să transmită instanței de judecată competente acordul de mediere și procesul-verbal de încheiere a medierii în original și în format electronic dacă părțile au ajuns la o înțelegere.

13. Care este forța acordului de mediere?

Acordul de mediere are valoarea unui înscris sub semnătură privată.

Părțile pot solicita notarului public autentificarea înțelegerii lor, înscrisul dobândind totodată puterea de titlu executoriu.

Părțile se pot înfățișa la instanța judecătorească pentru a cere să se dea o hotărâre care să consfințească înțelegerea lor, indiferent dacă au sau nu un dosar pe rol. Hotărârea constituie titlu executoriu.

În cazul în care conflictul mediat vizează transferul dreptului de proprietate privind bunurile imobile, precum și al altor drepturi reale, partaje și cauze succesoriale, sub sancțiunea nulității absolute, acordul de mediere redactat de către mediator va fi prezentat notarului public sau instanței de judecată și va fi verificat cu privire la îndeplinirea condițiilor de fond și de formă.

14. Informațiile furnizate în timpul medierii sunt confidențiale?

Mediatorul este obligat să păstreze confidențialitatea informațiilor de care ia cunoștință în cursul activității sale de mediere, precum și cu privire la documentele întocmite sau care i-au fost predate de către părți pe parcursul medierii, chiar și după încetarea funcției sale.

Au obligația de păstrare a confidențialității și părțile, rudele și/sau alți însoțitori ai acestora la mediere, avocații, consilierii juridici, specialiștii, personalul biroului de mediator, voluntarii care iau cunoștință de informațiile furnizate de părți în cursul medierii.

15. Poate fi prezentat acordul de mediere la instanță fără a fi un dosar pe rol?

Părțile se pot înfățișa la instanța judecătorească pentru a cere să se dea o hotărâre care să consfințească înțelegerea lor. Competența aparține fie judecătoriei în a cărei circumscripție își are domiciliul sau reședința ori, după caz, sediul oricare dintre părți, fie judecătoriei în a cărei circumscripție se află locul unde a fost încheiat acordul de mediere. Hotărârea prin care instanța încuviințează înțelegerea părților se dă în camera de consiliu și constituie titlu executoriu în condițiile legii.

16. Taxa de timbru se restituie? În ce cazuri?

Odată cu pronunțarea hotărârii, instanța va dispune, la cererea părții interesate, restituirea taxei judiciare de timbru plătită pentru investirea acesteia, cu excepția cazurilor în care conflictul soluționat pe calea medierii este legat de transferul dreptului de proprietate și/sau constituirea altui drept real asupra unui bun imobil sau a situației în care conflictul soluționat este legat de o cauză succesorală pentru care nu s-a eliberat certificatul de moștenitor.

17. Ce se întâmplă cu termenul de prescripție dacă părțile încearcă medierea?

Prescripția nu începe să curgă, iar, dacă a început să curgă, ea se suspendă:

- pe întreaga durată a negocierilor purtate în scopul rezolvării pe cale amiabilă a neînțelegerilor dintre părți, însă numai dacă acestea au fost ținute în ultimele 6 luni înainte de expirarea termenului de prescripție;

- în cazul în care cel îndreptățit la acțiune trebuie sau poate, potrivit legii ori contractului, să folosească o anumită procedură prealabilă, cum sunt reclamația

administrativă, încercarea de împăcare sau altele asemenea, cât timp nu a cunoscut și nici nu trebuia să cunoască rezultatul acelei proceduri, însă nu mai mult de 3 luni de la declanșarea procedurii, dacă prin lege sau contract nu s-a stabilit un alt termen.

18. Ce instanță este competentă să se pronunțe cu privire la un acord de mediere încheiat în materia dreptului familiei?

Înțelegerea soților cu privire la desfacerea căsătoriei și la rezolvarea aspectelor accesorii divorțului se depune de către părți la instanța competentă să pronunțe divorțul.

19. Ce obligații are mediatorul în litigiile de familie?

Mediatorul va veghea ca rezultatul medierii să nu contravină interesului superior al copilului, va încuraja părinții să se concentreze în primul rând asupra nevoilor copilului, iar asumarea responsabilității părintești, separația în fapt sau divorțul să nu împietzeze asupra creșterii și dezvoltării acestuia.

Înainte de încheierea contractului de mediere sau, după caz, pe parcursul procedurii, mediatorul va depune toate diligențele pentru a verifica dacă între părți există o relație abuzivă ori violentă, iar efectele unei astfel de situații sunt de natură să influențeze medierea și va decide dacă, în asemenea circumstanțe, soluționarea prin mediere este potrivită.

20. Ce poate fi mediat în cadrul unui litigiu familial?

Pot fi rezolvate prin mediere neînțelegerile dintre soți privitoare la:

- a) continuarea căsătoriei;
- b) partajul de bunuri comune;
- c) exercițiul drepturilor părintești;
- d) stabilirea domiciliului copiilor;
- e) contribuția părinților la întreținerea copiilor;
- f) orice alte neînțelegeri care apar în raporturile dintre soți cu privire la drepturi de care ei pot dispune potrivit legii.

Acordurile de mediere încheiate de părți, în cauzele/conflictele ce au ca obiect exercițiul drepturilor părintești, contribuția părinților la întreținerea copiilor și stabilirea domiciliului copiilor, îmbracă forma unei hotărâri de expedient.

21. În litigiile de familie, există situații în care poate fi încălcată obligația de confidențialitate?

Dacă, în cursul medierii, mediatorul ia cunoștință de existența unor fapte ce pun în pericol creșterea sau dezvoltarea normală a copilului ori prejudiciază grav interesul superior al acestuia, este obligat să sesizeze autoritatea competentă.

1. What is mediation?

Mediation represents an amicable settlement of disputes with the help of a third person specialized as a mediator, in conditions of neutrality, impartiality, confidentiality and having the free consent of the parties. Mediation is based on the confidence the parties grant to the mediator, as a person capable to facilitate the negotiations between them and support them for the conflict settlement, by obtaining a mutually convenient, effective and durable solution.

Mediation is regulated in Romania by Law 192/2006 regarding mediation and organization of the profession of mediator. The provisions regarding the mediation can also be found in the new Civil Code, as well as in the New Code of civil procedure.

2. Which is the relevant legislation in the domain of mediation?

Internal legislation: Law 192/2006 modified regarding mediation and organization of the profession of mediator, the Civil Code, the Civil Procedure Code.

European law:

- Directive 2008/52/EC of the European Parliament and the Council regarding certain aspects of mediation in civil and commercial matter.
- Regulation 2201/2003 (Brussels II bis) regarding competence, recognition and execution of judgments in matrimonial matter and in the matter of parental responsibility, of abrogation of the Regulation (EC) no. 1347/2000;
- Recommendation no. 2001/310/EC from April 4th 2001 regarding the functioning principles of bodies from outside the Courts that are involved in the amicable settlement of disputes of consumers;
- Directive no. 2000/31/EC from June 8th 2000 regarding certain legal aspects of information society services, especially of electronic commerce, on internal market (directive regarding electronic commerce);
- Recommendation (98) 1 of the Committee of Ministers to Member States regarding family mediation;
- Recommendation (2001) 9 of the Committee of Ministers to the attention of Member States regarding alternative ways of litigations settlements between administrative authorities and private parties;
- Recommendation (2002) 10 of the Committee of Ministers to the attention of Member States regarding the mediation in civil matters;

- Directive no. 2003/8/EC from January 27th 2003 to improve access to Justice in cross-border litigations by establishing minimum common rules relating to legal aid for such litigations;

3. Who are the mediators?

Mediators are specially trained persons in this domain, who graduated the training class as mediator and the admission exam in the profession, being accredited by the Mediation Council. All the mediators accredited are registered in the Registry of the Official Gazette of Romania twice a year.

It can become a mediator the person that fulfils in a cumulative way the following conditions:

- a) has the full capacity of exercise;
- b) has higher studies;
- c) has a work seniority of at least 3 years;
- d) is fit, from the medical point of view for practicing this activity;
- e) enjoys a good reputation and was not definitely condemned for the commitment of a crime that could reflect on the prestige of the profession;
- f) graduated the classes for the mediators training, pursuant to the law, or a post-university programme of Master level in the domain, that are accredited pursuant to the law and certified by the Mediation Council;
- g) was authorized as mediator, pursuant to the law.

4. What litigations can be mediated?

There can be mediated the civil litigations, family, criminal litigations from the domain of consumers protection, if the consumer invokes the existence of a damage pursuant to the purchase of some poor products or services, of the non-compliance of contractual clauses or of some warranties granted, of the existence of some abusive clauses enclosed in the contracts concluded between the consumers and the economic agents or the breach of other rights provided by national law or of the European Union in the domain of consumers protection, the conflicts of rights that the parties can dispose of within the work conflicts, as well as in other matters under the conditions provided by Law 192/2006.

Strictly personal rights cannot make the object of mediation, such as those regarding the personal status, as well as any other rights that the parties, pursuant to the law, cannot dispose of through convention or through any other way admitted by the law.

5. How is the mediator appointed and who pays its fee?

The mediator is appointed by the parties, by consulting the Registry of authorized mediators. If the parties cannot get along on naming a single mediator, everyone can choose a mediator and require them to co-mediate the litigation.

The judge or the prosecutor cannot name the mediator.

The mediator's fee is established together with him and it is paid pursuant to the agreement of the parties, generally equally by those that are part to the mediation.

6. Is mediation compulsory?

In litigations that, according to the law can make the object of the mediation procedure, the judge can invite the parties to participate to an information meeting regarding the advantages of using this procedure. When he considers it to be necessary, taking into consideration the case circumstances, the judge shall recommend the parties to turn to mediation, in view of amicable settlement of litigation, in any stage of judgment. **Mediation is not compulsory for the parties.**

If the judge recommends mediation, the parties will show to the mediator, in view of informing them regarding the advantages of mediation. Following this information the parties decide if they accept or not the settlement of litigation through mediation. Until the term set by the Court, which cannot be less than 15 days, the parties file the minutes drawn-up by the mediator regarding the result of the notification meeting (art. 277 par. 2-3 the New Civil Procedure Code).

7. What is the information session and who makes this information?

The information session is made by the mediator and it involves the notification of the parties regarding the mediation procedure and the advantages of this alternative method of disputes settlement. **The information session is free of charge.**

8. Can the mediator refuse the appointment for the conflict settlement?

The mediator has the obligation to refuse taking over a case if he has knowledge about any circumstance that could prevent him to be neutral and impartial, as well as in the case that he finds out that the rights into question cannot make the object of mediation.

9. Can the mediator be sanctioned? In what cases?

Disciplinary responsibility of the mediator occurs for the following misconducts:

- a) breach of the obligation of confidentiality, impartiality and neutrality;

- b) refuse to answer to the demands formulated by legal authorities, in cases provided by law;
- c) the refuse to return the documents entrusted by the parties within the conflict;
- d) representation or assisting one of the parties in a legal or arbitration procedure having as object the conflict subject to mediation;
- e) perpetration of any other facts affecting professional probity.

10. What happens with the litigation if the parties decide to go to mediation?

For the development of the mediation procedure, trial of civil cases by judicial or arbitration bodies will be suspended upon the parties` demand, under the conditions foreseen by the Civil Procedure Code.

The course of the expiration term is suspended during the development of mediation procedure, but no more than 3 months starting with the conclusion of the mediation agreement.

The demand of reinstating the case is exempt from the judicial stamp duty.

11. Can the lawyer participate in mediation?

The parties in conflict are entitled to be assisted by a lawyer or other persons, pursuant to the conditions mutually established by the parties.

12. What happens with the litigation if the parties sign a mediation agreement?

If the litigation was settled by means of mediation, the Court will pronounce, upon the demand of the parties, a resolution, pursuant to provisions of the Civil Procedure Code regarding the transaction. This expedient decision shall constitute write of execution.

At the end of the mediation procedure the mediator shall undertake, in all cases, to transmit to the competent Court the mediation agreement and the minutes of mediation closure in original copy and in electronic form in case the parties reached an agreement.

13. What is the strength of the mediation agreement?

The mediation agreement has the value of a document under private signature.

The parties may require to the Notary Public the authentication of their agreement, the document acquiring at the same time the power of enforceable title.

The parties may appear before the Court in order to give a resolution to legalize their understanding, whether or not they have a file pending before a court of law. The decision shall represent an enforceable title.

If the mediated conflict aims at transferring the property right regarding the real estate assets, as well as other real rights, partition and inheritance cases, under the sanction of absolute nullity, the mediation agreement drawn-up by the mediator shall be submitted to the Notary Public or the Court and it will be verified regarding the fulfilment of the conditions of content and form.

14. Is the information provided during mediation confidential?

The mediator shall keep the confidentiality of information that he took note of during its mediation activity, as well as regarding the documents drawn-up or which were handed over by the parties during mediation, even after the cease of its position.

The parties, relatives and/or other attendants to mediation, lawyers, legal counselors, specialists, the staff of the mediator office, volunteers that take note of the information supplied by the parties during mediation shall be bound to secrecy obligation.

15. Can the mediation agreement be submitted before the Court without the existence of a case pending before the court of law?

The parties can appear before the Court in order to request for a decision to be pronounced in order to legalize their understanding. The competence belongs either to the Court in whose jurisdiction it has its residence or, if necessary, the head office of any of the parties, or to the Court in whose jurisdiction is the place where the mediation agreement was signed. The decision through which the Court consents to the understanding of the parties is given in the Counsel Chamber and it represents an enforceable title pursuant to the law.

16. Is the stamp duty returned? In which cases?

Along with the delivery of the decision, the Court will rule, upon the demand of the interested party, the return of the judicial stamp paid for its enforcement, except for the cases when the conflict settled by mediation is related to the transfer of the property right and/or incorporation of another real right over a real estate or the

situation where the conflict settled is related to an inheritance case for which it was not issued the Certificate of inheritance.

17. What happens with the term of prescription if the parties end the mediation?

The prescription shall not be enforced and, if it has already been enforced, it shall be suspended:

- for the entire duration of negotiations conducted with the purpose of amicable settlement of disputes between parties, but only if they were kept in the last 6 months before the expiry of the prescription term;

- if the person entitled to take action has, or can, pursuant to the law or contract, use a certain prior procedure, such as administrative complaint, the attempt of reconciliation or others alike, as long as it did not know and had no right to know the result of that procedure, but no more than 3 months since the procedure opening, if by law or contract it was not established another term.

18. What Court is competent to pronounce itself regarding a mediation agreement signed in the matter of family law?

The agreement of the spouses regarding the dissolution of marriage and the settlement of ancillary aspects to divorce shall be filed by the parties to competent Court to pronounce the divorce.

19. What are the obligations of the mediator in family litigations?

The mediator shall watch for the result of mediation to not interfere with the best interest of the child, shall encourage the parents to focus firstly on the child's needs, and assumption of parental responsibility, separation in fact or the divorce shall not infringe upon its education and development.

Before the conclusion of the mediation agreement or, if necessary, during the procedure, the mediator shall make all the necessary diligences in order to check if between the parties there is an abusive or violent relationship, and the effects of such situation are meant to influence the mediation and shall decide if, under these circumstances the mediation settlement is appropriate.

20. What can be mediated within a family litigation?

There can be settled the misunderstandings between spouses regarding:

- a) marriage continuation;
- b) partition of common assets;
- c) exercise of parental rights;

- d) establishing the children`s residence;
- e) contribution of the parents to children`s maintenance;
- f) any other misunderstandings that appear in the relationship between spouses regarding the rights they can dispose of pursuant to law.

The mediation agreements concluded by the parties, in the cases/conflicts that have as object the exercise of parental rights, the parents` contribution to the children`s maintenance and establishing the children`s residence, shall take the form of an expedient decision.

21. In family litigations, are there any situations where the confidentiality obligation can be breached?

If, during mediation the mediator takes notice of the existence of certain facts that endanger the normal upbringing and development of the child or it seriously prejudices his best interest, he shall notify the competent authority.

Project funded by the “Civil Justice” Programme of the European Union